ଗରିବ, ଆଦିବାସୀ, ଦଳିତ ଓ ପଛୁଆ ବର୍ଗ ନିଜର ସୂଚନା ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସୂଚନା ଅଧିକାର ଆଇନ୍ ୨୦୦୫ରେ ସ୍ଥାନିତ ଧାରା ୪ ଓ ୧୮କୁ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ

- ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ-

ସୂଚନା ହାସଲର ଦୁଇଟି ମାର୍ଗ-

ସୂଚନା ଅଧିକାର ଆଇନ୍ –୨୦୦୫ ଅଧୀନରେ ସୂଚନା ହାସଲ ପାଇଁ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ; ଗୋଟିଏ ହେଲା, ଧାରା-୬ ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଫିସ୍ ସହ ସଂପୃକ୍ତ ଜନସୂଚନା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସୂଚନା ପାଇବା ପାଇଁ ୩୦ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ତଥା ଯଦି ଆପଣଙ୍କୁ ସୂଚନା ମଞ୍ଜୁର୍ ହୁଏ, ତେବେ ପୃଷ୍ଠା ପିଛା ୨ଟଙ୍କା ଦେଇ ସେହି ସୂଚନା ଦଲିଲ୍‌କୁ କିଣିବା । ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ସୂଚନା ପାଇବା ଦରଖାସ୍ତ-ସାପେକ୍ଷ, ବ୍ୟୟ-ସାପେକ୍ଷ ଏବଂ ସମୟ ସାପେକ୍ଷ । କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ମାର୍ଗ ହେଲା, ଧାରା-୪ ଅଧୀନରେ ସଂପୃକ୍ତ ଜନକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଜ ତରଫରୁ ୧୭ପ୍ରକାର ବିଷୟ ଉପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ସ୍ୱୟଂ-ପ୍ରକଟନୀୟ ସୂଚନାକୁ ମାଗଣାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ ତଥା ମାଗଣାରେ ବା କେବଳ ଜେରକ୍ସ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ସଂପୃକ୍ତ ସୂଚନାକୁ ହାସଲ କରିବା; ଏଥିପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଫିସ୍ ଦେଇ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡିବନି କି ସୂଚନା ପାଇବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡିବନି କି ପୃଷ୍ଠା ପିଛା ୨ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡିବନି । ସୂଚନା ଅଧିକାର ଆଇନ୍‌ର ଧାରା ୪(୨)ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ପ୍ରତି ଜନକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଧାରା ୪(୧ବି) ରେ ସୂଚୀତ ହୋଇଥିବା ୧୭ଗୋଟି ବିଷୟ ଉପରେ ନିଜ ତରଫରୁ ଏମିତି ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ସହଜସୁଲଭ ଢଙ୍ଗରେ ସୂଚନା ପ୍ରସାରଣ କରିବେ ଯାହା ଫଳରେ ଲୋକଙ୍କୁ ସୂଚନା ପାଇବା ସକାଶେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡିବନି ।

ସୂଚନାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ପ୍ରତିକାରର ଦୁଇଟି ମାର୍ଗ-

ସେହିପରି, ଆପଣଙ୍କୁ ସୂଚନା ନମିଳିଲେ କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରକାର ବାଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ, ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତିକାରର ମଧ୍ୟ ଦୁଇଟି ରାସ୍ତା ଅଛି, ଗୋଟିଏ ହେଲା, ଧାରା ୧୯ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଲା, ଧାରା ୧୮ ଅଧୀନରେ ଅଭିଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଓଡିଶା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅପିଲ୍ କରିବାକୁ ହେଲେ, ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ୍ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ଫର୍ମ-ଡି ଏବଂ ଫର୍ମ-ଇ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଏବାବଦରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୨୦ଟଙ୍କା ଓ ୨୫ଟଙ୍କାର କୋର୍ଟ ଫିସ୍ ଲଗାଇବାକୁ ପଡିବ । ପୁଣି, ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍‌ର ରାୟ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ୩୦ରୁ ୪୫ଦିନ ପଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡିପାରେ । କେବଳ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍‌ର ଶୁଣାଣି ଶେଷ ହେବା ପରେ ଆପଣ ସୂଚନା କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ନିକଟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ୍ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ, ଅନ୍ୟଥା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ରାସ୍ତା ଅଛି, ତାହା ହେଲା ଧାରା ୧୮, ଯାହା ବଳରେ ଆପଣ ସିଧାସଳଖ ସୂଚନା କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ନିକଟରେ ଯାବତୀୟ କାରଣ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ; ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ଫର୍ମ କିମ୍ବା ଫିସ୍‌ର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, ୧୫ ଜୁନ୍, ୨୦୦୫ରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଐତିହାସିକ ସୂଚନା ଅଧିକାର ଆଇନ-୨୦୦୫ର ଧାରା ୪(୧ବି) ଅଧୀନରେ ପ୍ରଥମେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ପ୍ରତି ଜନକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ତାରିଖର ୧୨୦ଦିନ ଭିତରେ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୨ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୦୫ସୁଦ୍ଧା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ୧୭ ପ୍ରକାର ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରକଟନୀୟ ସୂଚନାକୁ ବିଭିନ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ସଜାଡି ରଖିବେ, ଯାହା ଫଳରେ ଜଣେ ନାଗରିକ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ସଂପୃକ୍ତ ଜନକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦପ୍ତରକୁ ଆସି ବିନା ଦରଖାସ୍ତ ଓ ବିନା ଫିସ୍‌ରେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ସେ ଚାହୁଁଥିବା ସୂଚନାକୁ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍‌ସନ୍ ବା ନିରୀକ୍ଷଣ

କରିପାରିବେ ଏବଂ ହାସଲ କରିପାରିବେ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଏହି ଅଧିକାରକୁ ସହଜସାଧ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଓଡିଶା ସରକାର ତାଙ୍କର ସୂଚନା ଅଧିକାର (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମାବଳୀ-୨୦୦୬ ଅଧୀନରେ ନିୟମ ୨(୨)ରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତି ଜନକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଧାରା ୪ ଅଧୀନସ୍ଥ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରକଟନୀୟ ସୂଚନାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଆସୁଥିବା ନାଗରିକମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ସକାଶେ ନିଜ ନିଜ ପାଖରେ ଏକ ରେଜିଷ୍ଟର୍ ରଖିଥିବେ । ସୁତରାଂ ଆପଣ ଧାରା-୪ ଅଧୀନସ୍ଥ କୌଣସି ସୂଚନା ଚାହୁଁଥିଲେ, ସଂପୃକ୍ତ ଜନକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦପ୍ତରକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ ଏହି ରେଜିଷ୍ଟର୍ ବିଷୟରେ ଜିଜ୍ଞାସା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଯଦି ଏ ପ୍ରକାର ରେଜିଷ୍ଟର୍ ନଥାଏ, ବା କୌଣସି ଆଳରେ ଆପଣଙ୍କୁ ସୂଚନା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଏ ତେବେ ସେହି ଜନକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଧାରା ୧୮ ଅଧୀନରେ ଅଭିଯୋଗ ଆଣିପାରନ୍ତି ।

ସୂଚନା କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପଦକ୍ଷେପ-

ଆପଣଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ବା ଅପିଲ୍‌କୁ ଶୁଣାଣି କରି ଯଦି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବା ରାଜ୍ୟ ସୂଚନା କମିଶନ୍ ଯଥୋଚିତ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ ନକରନ୍ତି ବା ଶୁଣାଣି କରିବାରେ ଅତିରିକ୍ତ ବିଳମ୍ବ ଘଟାନ୍ତି, ତେବେ ଆପଣ ଆଇନ୍‌ର ଧାରା ୧୭ ଅଧୀନରେ କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯଥାସ୍ଥିତି ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ସାଦା କାଗଜରେ ଏବଂ ବିନା ଫର୍ମ କିମ୍ବା ଫିସ୍‌ରେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିପାରନ୍ତି । ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବା ରାଜ୍ୟପାଳ ଆପଣଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ଜଣେ ସୁପ୍ରିମ୍ କୋର୍ଟର ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ କରାଇବା ପରେ ନଚେତ୍ ସିଧାସଳଖ ସଂପୃକ୍ତ କମିଶନ୍‌ଙ୍କୁ ନିଲମ୍ବନ ବା ବହିଷ୍କାର କରିପାରନ୍ତି ।

ଧାରା ୪ (୧ବି) ଅଧୀନରେ ସ୍ୱୟଂପ୍ରକଟନୀୟ ସୂଚନାସମୂହ-

- *ନିଜନିଜ ସଂସ୍ଥାର ସଂଗଠନ-ସଂପର୍କୀତ ବିଶଦ୍ ତଥ୍ୟ, କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଓ ଦାୟିତ୍ୱସମୂହ,*
- *ଏହାର ପ୍ରତି ଅଧିକାରୀ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷମତା ଓ ଦାୟିତ୍ୱ,*
- *ସଂସ୍ଥା ଭିତରେ କାର୍ଯ୍ୟ-ତଦାରଖ ଓ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ସଂବନ୍ଧୀୟ ବିଧିବିଧାନ ସମେତ ନିଷ୍ପତ୍ତି-ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା,*
- *ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ,*
- *ସଂସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ଅଥବା ଏହାର କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ-ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ନିୟମାବଳୀ (ରୁଲ୍), ବିନିୟମ (ରେଗୁଲେସନ୍), ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, ପ୍ରୟୋଗବିଧି (ମାନୁଆଲ୍), ବା ରେକର୍ଡ,*
- *ସଂସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ସୂଚନା-ସମୂହର ପ୍ରକାରଭେଦ,*
- *ନିଜର ନୀତି(ପଲିସି) ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନୀତିର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରିବା ବା ସେମାନଙ୍କ ଆପତ୍ତିଓଜର ଶୁଣିବା ପାଇଁ ରହିଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଉପରେ ବିଶଦ୍ ସୂଚନା,*
- *ସଂସ୍ଥାର ଅଙ୍ଗବିଶେଷ ରୂପେ ବା ପରାମର୍ଶଦାତା ରୂପେ, ଦୁଇ ବା ତତୋଧିକ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ବୋର୍ଡ, କାଉନ୍‌ସିଲ୍, କମିଟି ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପସଂସ୍ଥା ସଂମ୍ବନ୍ଧରେ, ତଥା ଏହିସବୁ ବୋର୍ଡ, କାଉନ୍‌ସିଲ୍, କମିଟି ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ବୈଠକ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ*

ମୁକ୍ତ କି ନା, ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ବୈଠକଗୁଡିକର ବିବରଣୀ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଯାଇ ପାରିବ କି ନା, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବୃତ୍ତି,

- *ସଂସ୍ଥାର ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଓ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା-ପୁସ୍ତିକା,*
- *ସଂସ୍ଥାର ବିନିୟମ(ରେଗୁଲେସନ୍)ଗୁଡିକରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତି ଅଧିକାରୀ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଭତ୍ତା-ଜାତୀୟ ପ୍ରାପ୍ୟ ସମେତ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ମାସିକ ଦରମା,*
- *ନିଜ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରତି ଉପସଂସ୍ଥା (ଏଜେନ୍ସି) ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବଜେଟ୍, ଯେଉଁଥିରେ ସଂପୃକ୍ତ ଉପସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତି କର୍ମଯୋଜନା, ପ୍ରତି କର୍ମଯୋଜନା ପାଇଁ ବ୍ୟୟବରାଦ, ଏବଂ ବିତରିତ ଅର୍ଥରାଶିର ବିବରଣୀ,*
- *ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପିଛା ଅର୍ଥବରାଦ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶଦ୍ ବିବରଣୀ ସମେତ ସମସ୍ତ ସହାୟତା (ସବ୍‌ସିଡି) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା,*
- *ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ ମଞ୍ଜୁରି ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରିହାତି, ପରମିଟ୍ ଓ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଅଥରାଇଜେସନ୍) କାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ,*
- *ସଂସ୍ଥାକୁ ମିଳିଥିବା ବା ସଂସ୍ଥା ନିକଟରେ ଥିବା ସେହିସବୁ ସୂଚନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶଦ୍ ତଥ୍ୟ, ଯେଉଁଗୁଡିକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରନିକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଲବ୍ଧ,*
- *ସଂସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଥିବା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଠାଗାର କିମ୍ବା ଅଧ୍ୟୟନ-କେନ୍ଦ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ଘଣ୍ଟ ସମେତ ପ୍ରତି ସଂସ୍ଥାରୁ ନାଗରିକମାନେ ସୂଚନା ହାସଲ କରିପାରିବା ପାଇଁ ରହିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ,*
- *ସଂସ୍ଥାପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ଜନ ସୂଚନା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ନାମ, ପଦବୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ, ଏବଂ ଏହାଛଡା ସେହିସବୁ ସୂଚନା, ଯେଉଁଗୁଡିକ ବିଷୟରେ ବିହିତ କରାଯିବ, ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ-ପ୍ରକାଶନକୁ ବର୍ଷକୁ ଥରେ ନବୀକରଣ କରିବେ ।*

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ସୂଚନା କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ଠିକଣା-

Central Information Commission
Club Building, Old JNU Campus, New Delhi - 110 067.
Phone:011-26161137, 26105041 Fax: 011-26186536
Email: secy-cic@nic.in (Secretary), **Website-** http://cic.gov.in

Orissa Information Commission
Block B1, Toshali Plaza, Satyanagar, Bhubaneswar-751007
Telephone: 0674-2573403 (Registrar), Email: orissasoochana@ori.nic.in,
Website: http://orissasoochanacommission.nic.in

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ :

ସୂଚନା ଅଧିକାର ଆଇନ୍ ୨୦୦୫ ଅଧୀନରେ ଆଉ କେତେକ ଲୋକାଭିମୁଖୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଛି, ଯାହାକୁ ଆପଣମାନେ ଜାଣିବା ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଜରୁରୀ । ସେଗୁଡିକ ହେଲା-

☐ ଧାରା ୫(୨) ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବା ହେଉଛି ଜନସୂଚନା ଅଧିକାରୀଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯଦି ସେ ଏଥିରେ ଅବହେଳା କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମଧ ଆପଣ ଧାରା ୧୮ (୧) ଅନୁଯାୟୀ କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରନ୍ତି ।

☐ ଯଦି ସଂପୃକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଜନସୂଚନା ଅଧିକାରୀ ଆଇନର ଧାରା ୫(୨) ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣଙ୍କର ଅଭିଯୋଗକୁ ସୂଚନା କମିଶନଙ୍କ ନିକଟକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପଠାଇବାକୁ ମନା କରନ୍ତି, ତେବେ ଆପଣ ଓଡ଼ିଶା ସୂଚନା କମିଶନ୍ (ଅପିଲ୍ ପଦ୍ଧତି) ନିୟମାବଳୀ-୨୦୦୬ର ନିୟମ-୬ ଅନୁଯାୟୀ ନିଜେ ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର ରସିଦ୍ ଥିବା ରେଜିଷ୍ଟର୍ଡ ଡାକରେ ଓଡ଼ିଶା ସୂଚନା କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି ଧାରା ୧୮(୧) ଅଧିନସ୍ଥ ଅଭିଯୋଗ ପଠାଇପାରିବେ ।

☐ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବା ଫଳରେ ଆପଣଙ୍କର କି ସବୁ କ୍ଷତି ଘଟିଛି ଓ ସଂପୃକ୍ତ ଜନକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଧାରା ୧୯(୮ବି) ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣଙ୍କର କି ପ୍ରକାର କ୍ଷତିଭରଣା କରିବା ଦରକାର, ତାହା ନିଜର ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରରେ ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ ।

☐ ଧାରା ୧୯(୫) ଓ ୨୦(୧) ଅନୁଯାୟୀ ଯେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗର ଶୁଣାଣିବେଳେ ନିଜକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାର ପ୍ରମାଣ-ଭାର ଓ ଦାୟ-ଦାୟିତ୍ୱ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜନସୂଚନା ଅଧିକାରୀଙ୍କର ।

☐ ଧାରା ୨୦(୧) ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣଙ୍କୁ ସୂଚନାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ମୋଟ ୨୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ଧାରା ୨୦(୨) ଅନୁଯାୟୀ ଲଗାତାର ଅବହେଳା କରୁଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ (ଚାକିରିରୁ ନିଲମ୍ବନ ଓ ବରଖାସ୍ତ ଇତ୍ୟାଦି) ନିଆଯାଇପାରିବ ।

☐ ଓଡ଼ିଶା ସୂଚନା ଅଧିକାର (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମାବଳୀ ୨୦୦୬ର ନିୟମ-୨ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତି ଅଫିସ୍‌ରେ ୨ଟି ରେଜିଷ୍ଟର ରହିବ; ପ୍ରଥମ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ସୂଚନା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବରଣୀ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ଧାରା ୪ ଅଧିନସ୍ଥ ସୂଚନାଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ ବା ଇନିସ୍‌ପେକ୍ସନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବରଣୀ ଲିପିବଦ୍ଧ ରହିବ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଧାରା ୪ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରକଟନୀୟ ସୂଚନା ରୂପେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍‌ସନ୍ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବ ।

☐ ଧାରା-୬ ଅଧୀନରେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକସନ୍ କଲେ ଓଡ଼ିଶା ସୂଚନା ଅଧିକାର (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମାବଳୀ -୨୦୦୬ର ସଂଶୋଧିତ ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଥମ ଘଣ୍ଟାର ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍‌ସନ୍ ମାଗଣା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଣ୍ଟା ପିଛା ୨୦ ଟଙ୍କା। କିନ୍ତୁ ଧାରା-୪ ଅଧୀନରେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକସନ୍ ପାଇଁ ଓଡିଶା ନିୟମାବଳୀରେ କୌଣସି ଫିସ୍ ବିହିତ ହୋଇନାହିଁ।

☐ ସବୁବେଳେ ମନେ ରଖିବେ, ଧାରା-୬ ଅଧୀନରେ ଦରଖାସ୍ତ ପାଇଁ ଫର୍ମ-ଏ କିମ୍ବା ଧାରା ୧୯ ଅଧୀନରେ ୧ମ କିମ୍ବା ୨ୟ ଅପିଲ୍ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ଫର୍ମ-ଡି ଓ ଫର୍ମ-ଇ ତଥା ଅପିଲ୍ ଫିସ୍ କେବଳ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦପ୍ତର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେଉଛି। କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦପ୍ତର କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ଅପିଲ୍ ଫିସ୍ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ।